



**MERSİN
GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ
DERNEĞİ**

Tarih:02.11.2022
Sayı:1534

Konu:Müfettiş Denetimleri Hk.

**T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı
ANKARA**

Ticaret Bakanlığı'na hazırlanan teftiş programları kapsamında tüm gümrük idareleri Ticaret Başmüfettişleri/Ticaret Müfettişleri/Ticaret Müfettiş Yardımcıları tarafından teftişe tabi tutulmaktadır. Söz konusu teftişler gümrük idarelerinde gümrük mevzuatının etkin olarak uygulanması ve gümrük idareleri arasında uygulama birliğinin sağlanması başta olmak üzere pek çok konuda yararlı sonuçlar ortaya çıkarmaktadır.

Ülkemizin dış ticaret işlemlerinin önemli bir kısmının gerçekleştiği, bölgemizin en büyük limanlarından biri olması nedeniyle ülkemizin yanında Irak, İran, Suriye, Türkmenistan, Özbekistan gibi pek çok ülkeye de lojistik destek sağlayan Mersin Gümrükleri de belirtilen teftiş ve denetimlere periyodik olarak tabi tutulmaktadır.

Ancak 2022 yılı yaz döneminde Mersin Gümrük Müdürlüğü'nün teftişi sonucunda düzenlenen cevaplı raporlarla ilgili olarak üyelerimiz tarafından Derneğimize pek çok şikayet iletilmiştir. Derneğimize iletilen bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda eleştiri konusu yapılan pek çok konuda yeterli inceleme ve araştırma yapılmadan cevaplı rapora konu edildikleri görülmüştür.

Bu konulara örnek olarak 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda "ithalatta matrah" konulu eleştirilerde matraha ilave edilmesi gereken giderler ve ödemelerin oluşup oluşmadığı, matraha ilave edilmesi istenen giderler ve ödemelerin beyanname tescil tarihinden önce gerçekleşip gerçekleşmediği konularında değerlendirme yapılmadığı, alıcı satıcı ilişkisinin beyan edilmediği gerekçesiyle yapılan ceza taleplerinde alıcı-satıcı ilişkisinin nasıl tespit edildiği konusunda açıklama yapılmadığı, eleştiri konusu hususlarda net tespitler yapılmayarak gerek gümrük idaresi gerekse de yükümlüler bakımından gereksiz iş yükü doğuracak şekilde "söz konusu tabloda kayıtlı Serbest Dolaşıma Giriş Beyannameleri kapsamında ödenmesi gereken gecikme zammının ödenip ödenmediğinin tespiti ile gecikme zamlarının ödenmediğinin belirlenmesi halinde ödenmesi gereken gecikme zammının 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 207'nci maddesi ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca tahsili gerekir." şeklinde genel talimatlar verilmekte yetinildiği gösterilebilir.

Bu örnekleri daha da açacak olursak:

- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun "ithalatta matrah" başlıklı 21'inci maddesinin (C) bendine göre sadece **Gümrük beyannamesinin tescil tarihine kadar yapılan** diğer giderler ve ödemelerden vergilendirilmeyen gider ve ödemelerin matraha dahil edilmesi gerekirken gümrük beyannamesinin tescilinden sonra yapılan gider ve ödemelerin de matraha ilave edilmesinin talep edildiği,
- Bir antrepo beyannamesi ile antrepoya alınan eşyanın birden çok sayıda serbest dolaşıma giriş beyannamesiyle ithal edilmiş olduğu bazı hallerde her bir serbest dolaşıma giriş beyannamesi için antrepoya alınan tüm eşyaya ilişkin ardiye tutarlarının matraha ilave edilmesinin talep edildiği,
- Antrepolarda eşya devrinden sonra düzenlenen serbest dolaşıma giriş beyannamelerinde ithalatçının devraldığı eşyaya ilişkin olarak devreden firma tarafından devir tarihine kadar ödenen ardiye giderlerinin de KDV matrahına ilave edilmesinin talep edildiği;



MERSİN GÜMRÜK MÜŞAVİRLERİ DERNEĞİ

d) Alıcı ile satıcı arasında 458 sayılı Gümrük Kanununda açıklandığı şekilde bir ilişki olmamasına rağmen bu konuda herhangi bir tespit yapılmadan satıcı-alıcı arasındaki ilişkinin beyan edilmediği gerekçesiyle ceza uygulanmasının talep edildiği,

e) Bazı konularda yeterli inceleme yapılmadan, inceleme ve araştırma görevinin gümrük idaresi ve yükümlülere yüklenerek genel ve soyut eleştirilerde bulunulduğu; örneğin gecikme zammı ödenip ödenmediğinin araştırılarak ödenmediğinin tespiti halinde tahsilini talep etmek yerine **“söz konusu tabloda kayıtlı Serbest Dolaşıma Giriş Beyannameleri kapsamında ödenmesi gereken gecikme zammının ödenip ödenmediğinin tespiti ile gecikme zamlarının ödenmediğinin belirlenmesi halinde** ödenmesi gereken gecikme zammının 4458 sayılı Gümrük Kanunu’nun 207’nci maddesi ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca tahsili gerekir.” şeklinde genel hususlara yer verildiği görülmüştür. Mersin Gümrük Müdürlüğü tarafından da bu rapor üzerine **“...ekteki excel listesinde Müdürlüğümüzde firmanız tarafından tescil edilen serbest dolaşıma giriş beyannamelerine isabet eden gecikme zammının ödenip ödenmediği hususunda gerekli kontrollerin yapılarak neticesinden yazımız tebliğinden itibaren 5 gün içerisinde Müdürlüğümüze bilgi verilmesi”** şeklinde bir yazıyla inceleme ve araştırma yükümlülüğü yükümlülere devredilmiştir.

Ayrıca teftiş boyunca herhangi bir risk analizi yapılmadan Müdürlükte işlem gören ithalat, ihracat, transit ve antrepo rejimlerine ilişkin gümrük beyannamelerinin kontrol amacıyla işlemler sonlanmadan talep edildiği, ancak cari işlemlere ilişkin kontrollerin zamanında tamamlanmadığı için yükümlülerin zaman kaybı ve ek maliyetlere katlanmak zorunda kaldıkları; keza işlemlerin aciliyetini bildirmek üzere Müfettişlerle görüşmek isteyen Gümrük Müşaviri üyelerimizin refüze edildiği şeklinde de çok sayıda şikayet alınmıştır.

Bu türlü mevzuat hükümlerine açıkça aykırılık oluşturan, gerekli inceleme ve değerlendirme yapılmayan konuların cevaplı raporlarda yer alması bir yandan gümrük idareleri bakımından gereksiz iş yükü yaratırken, bir yandan da gümrük idarelerinin Müfettiş raporlarında talep edilen hususları sorgulamadan ek tahakkuk ve ceza kararlarına konu etmeleri nedeniyle yükümlüler ile gümrük idarelerinin karşı karşıya gelmelerine; teftiş ve denetim kurumunun gerek kamu personeli gerekse de yükümlüler bakımından saygınlığının azalmasına neden olmaktadır.

Özellikle Bakanlığımız denetim personeli ve yaptıkları teftiş ve denetime duyulan güven ve saygının ortadan kalkması halinde orta ve uzun vadede teftiş ve denetim mekanizmasının etkinliğinin de azalacağı mütalaa edilmektedir.

Saygılarımızla,


Cebraail ORMAN
Mersin Gümrük Müşavirleri Derneği
Yönetim Kurulu Başkanı